

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 693/2014-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 9. októbra 2014 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa a zo sudcov Sergeja Kohuta (sudca spravodajca) a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť D. B., zastúpenej advokátkou JUDr. Katarínou Galovou, E. Belluša 10, Piešťany, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Er 760/2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť D. B. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. augusta 2014 doručená sťažnosť D. B. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti

v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Piešťany (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Er 760/2012 (ďalej aj „namietané konanie“). Sťažnosť bola podaná na poštovú prepravu 18. augusta 2014.

Z obsahu sťažnosti vyplynulo, že «Dňa 27.08.2012 podala sťažovateľka (ako maloletá v náhradnej starostlivosti starej matky) súdnemu exekútorovi JUDr. Petrovi Galovi, E. Belluša 10, 921 01 Piešťany (ďalej len „súdny exekútor“) návrh na vykonanie exekúcie proti povinnej (matka oprávnenej): E. B... na dlžné výživné 180,- eur za obdobie mesiacov jún, júl a august 2012, bežné výživné 60,- eur/mesačne od 01.09.2012, trov právneho zastúpenia v exekúcii 175,68 EUR a ostatných trov exekúcie.

Exekučným titulom, na podklade ktorého podala sťažovateľka návrh na začatie exekučného konania, je právoplatný a vykonateľný Rozsudok Okresného súdu Piešťany zo dňa 15.02.2012, č. k. 12P/108/2011-70 (ďalej len „rozsudok“), ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 20.06.2012.

Exekučné konanie je vedené na Okresnom súde Piešťany (ďalej len „súd“) pod č. k. 5Er/760/2012.

Dňa 03.09.2012 súdny exekútor zaslal na súd Žiadosť o vydanie poverenia, ktorú súd prevzal dňa 05.09.2012.

Dňa 13.06.2013 a 07.02.2014 urgoval súdny exekútor súd o vydanie poverenia.

V priebehu exekučného konania sťažovateľka ako oprávnená nadobudla plnoletosť.

Dňa 24.04.2014 (1 rok a 8 mesiacov od doručenia žiadosti súdneho exekútora na vydanie poverenia) doručil súd právnej zástupkyňi sťažovateľky 10 mesiacov starú výzvu (výzva bola súdom vyhotovená dňa 25.06.2013).

Dňa 14.05.2014 podala sťažovateľka na súd Sťažnosť na prietahy v konaní -5Er/760/2012 - vo veci maloletej oprávnenej, ktorá bola doručená súdu dňa 15.05.2014, kde sťažovateľka žiadala okamžité opatrenia na odstránenie nežiaduceho protizákonného a protiústavného stavu.

Dňa 04.06.2014 vydal súd Upovedomenie o spôsobe vybavenia sťažnosti, ktoré bolo doručené právnej zástupkyňi sťažovateľky dňa 16.06.2014. V tomto upovedomení

predsedníčka okresného súdu Piešťany konštatovala vzniknuté prieťahy v konaní spôsobené administratívnou chybou súdu.

Dňa 14.06.2014, teda po vyše 21 mesiacoch od podania žiadosti o vydanie poverenia, súd vydal súdnemu exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie.».

Podľa názoru sťažovateľky „nekonaním súdu došlo k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Súd totiž v rozpore s ustanovením § 44 ods. 2 zák. č. 233/1995 o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) odo dňa 05.09.2012 až do dňa 24.04.2014 bol bez akéhokoľvek dôvodu nečinný, pričom z hľadiska právnej a faktickej zložitosti posúdenia podmienok na vydanie poverenia išlo o jednoduchú právnu vec. Ako hrubé porušenie práva na konanie bez neprimeraných prieťahov vníma sťažovateľka i skutočnosť, že od vyhotovenia výzvy súdom zo dňa 25.06.2013, súd túto výzvu nedokáže cca 10 mesiacov vyexpedovať dotknutým osobám. Ani sťažovateľka ani súdny exekútor svojim správaním nezadali príčinu na prieťahy v konaní, práve naopak súdny exekútor upozorňoval súd, a žiadal o vydanie poverenia.“.

S prihliadnutím na závažnosť zásahu do označených práv sťažovateľka žiada o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, ktoré odôvodňuje týmito skutočnosťami:

„Závažnosť zásahu pociťuje sťažovateľka z dôvodu, že sa jedná o vec týkajúcu sa v čase podania návrhu na vykonanie exekúcie výživného na maloleté dieťa, ku ktorému treba pristupovať mimoriadne pozorne. Prieťahy v exekučnom konaní negatívne zasiahli do kvality života maloletej a ich následky už nie je možné napraviť. V najdôležitejšom období svojho života počas formovania osobnosti totiž súdna moc dlhodobo nedokázala pomôcť sťažovateľke pri vymáhaní výživného, čím bola a stále je ohrozená jej riadna výchova a starostlivosť, o to viac, že sťažovateľka žije a bola zverená do náhradnej starostlivosti starej matky. Stará matka je 81 ročnou dôchodkyňou, od ktorej nemožno v porovnaní so zdravým aktívnym dospelým človekom spravodlivo požadovať hľadanie možností získania finančných prostriedkov nevyhnutných pre výživu sťažovateľky. Pocity bezmocnosti, krivdy a úzkosti sťažovateľky majú negatívny dopad na kvalitu jej života...“.

Sťažovateľka je plnoletým dieťaťom, ktoré sa počas maloletosti prostredníctvom svojej starej matky domáhala svojho práva na výživné priznané jej v právoplatnom a vykonateľnom exekučnom titule už od augusta 2012, ktoré jej nebolo dodnes uhradené a preto nižšie požadovanú finančnú čiastku 1000,- eur považuje za opodstatnenú a primeranú.“

Vzhľadom na uvedené sťažovateľka žiada, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Piešťanoch v konaní vedenom pod sp. zn. 5Er/760/2012 bolo porušené.

Sťažovateľovi sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie ako náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 1000,- eur, ktoré je Okresný súd Piešťany povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Okresnému súdu Piešťany sa v konaní vedenom pod sp. zn. 5Er/760/2012 prikazuje konať bez zbytočných prietáhov.

Okresný súd Piešťany je povinný uhradiť trovy právneho zastúpenia advokátke JUDr. Kataríne Galovej, E. Belluša 10, 921 01 Piešťany, vo výške 340,90 eur... do 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom

súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, nepripustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je sťažovateľkou namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Er 760/2012, v ktorom okresný súd rozhodoval o žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie. Sťažovateľka je účastníčkou namietaného konania v procesnom postavení oprávnenej.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte trvalo (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nedochádza k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde) bez ohľadu na to, z akých dôvodov skončilo toto porušovanie (II. ÚS 139/02).

Zo spisu okresného súdu sp. zn. 5 Er 760/2012, ktorý si ústavný súd pre účel predbežného prerokovania sťažnosti vyžiadal, vyplýva, že namietané konanie začalo na okresnom súde 5. septembra 2012 doručením žiadosti súdneho exekútora JUDr. Petra Gala o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Okresný súd o uvedenej žiadosti rozhodol 14. mája 2014 tak, že poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie. Poverenie na vykonanie exekúcie bolo doručené súdnemu exekútorovi 16. mája 2014. Namietané konanie teda skončilo doručením poverenia súdnemu exekútorovi. Sťažovateľka sa napriek tomu na ústavný súd obrátila so svojou sťažnosťou doručenou 21. augusta 2014 (podanou na poštovú prepravu 18. augusta 2014), t. j. v čase, keď porušenie označených práv na všeobecnom súde, ktorého označila za účastníka konania, už netrvalo a konanie o jej sťažnosti pred ústavným súdom nebolo spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu zaručenému v čl. 48 ods. 2 ústavy a k právu zaručenému v čl. 6 ods. 1 dohovoru (mutatis mutandis I. ÚS 6/03).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, a pretože sťažovateľka sa v predmetnej veci domáhala ochrany svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v čase, keď v označenom konaní pred okresným súdom namietané porušenie označených práv už netrvalo, a teda bola odstránená jej právna neistota, pripadalo do úvahy odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľky uvedenými v sťažnosti, ako aj vyzývať ju na odstránenie nedostatkov sťažnosti (na predloženie splnomocnenia na jej zastupovanie v konaní pred ústavným súdom). Sťažovateľka v prílohe sťažnosti síce predložila splnomocnenie, avšak len na jej zastupovanie v namietanom exekučnom konaní.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. októbra 2014